

Co-funded by the
European Union

Rynek ropy naftowej w UE

Dr Anna Wójtowicz

Katedra Unii Europejskiej im. J. Monneta, Kolegium Ekonomiczno-Społeczne, SGH w Warszawie

Z punktu widzenia geologii można wyróżnić:

- **Konwencjonalne złoża ropy** – ropa podlega migracji ze skały źródłowej do przepuszczalnych zbiorników, gdzie tworzy pokłady nad warstwą nieprzepuszczalną
- **Niekonwencjonalne złoża ropy** – ropa pozostająca w skałe źródłowej, np. ropa łupkowa i w piaskach roponośnych. Jej wydobycie jest zazwyczaj bardziej kosztowne i złożone, jednakże opracowanie nowych technologii zwiększyło możliwości podaży na globalnym rynku ropy naftowej.

tzw. Seven Sisters

- Do lat 50. XX w. dominującą rolę odgrywały prywatne międzynarodowe koncerny. Siedem największych koncernów **tzw. Seven Sisters** (obecnie działające po fuzjach i restrukturyzacjach m.in. **Exxon Mobile, Chevron, BP, Royal Dutch Shell**) kontrolowały wówczas prawie 90% światowej podaży ropy. Teraz udział ten wynosi ok. 10%.

1. **Standard Oil of New Jersey (Exxon)**
2. **Royal Dutch Shell**
3. **Anglo-Persian Oil Company (BP)**
4. **Gulf Oil**
5. **Texaco**
6. **Standard Oil of California (Chevron)**
7. **Mobil Oil**

**Organizacja
Krajów
Eksportujących
Ropę Naftową
(OPEC –
Organization of
the Petroleum
Exporting
Countries)**

- Utworzona **4 września 1960 roku** w **Bagdadzie** przez pięć początkowych państw: **Irak, Iran, Kuwejt, Arabia Saudyjska i Wenezuela**.
- OPEC zrzesza obecnie **12 państw członkowskich**. To: **Algieria, Arabia Saudyjska, Gabon, Gwinea Równikowa, Irak, Iran, Kongo, Kuwejt, Libia, Nigeria, Wenezuela i Zjednoczone Emiraty Arabskie**.
- Katar zakończył członkostwo 1 stycznia 2019 r. Angola wycofała swoje członkostwo z dniem 1 stycznia 2024 roku

https://www.opec.org/opec_web/en/index.htm

Oficjalnym celem działania OPEC jest:

- koordynacja i ujednolicenie polityki wydobycia ropy naftowej w państwach członkowskich, aby zapewnić producentom ropy naftowej sprawiedliwy i stabilny poziom cen, konsumentom – wydajne i regularne dostawy, a przedsiębiorstwom wydobywającym ropę naftową – uczciwą stopę zwrotu z zainwestowanego kapitału.

Do roku 1973

- Sytuacja polityczna na Bliskim Wschodzie była bardzo napięta
 - Ciągłe konflikty doprowadziły do bojkot gospodarczego Izraela ze strony Ligi Państw Arabskich, zrzeszającej kraje wywodzące się z jednego kręgu kulturowe i wyznaniowego.
-

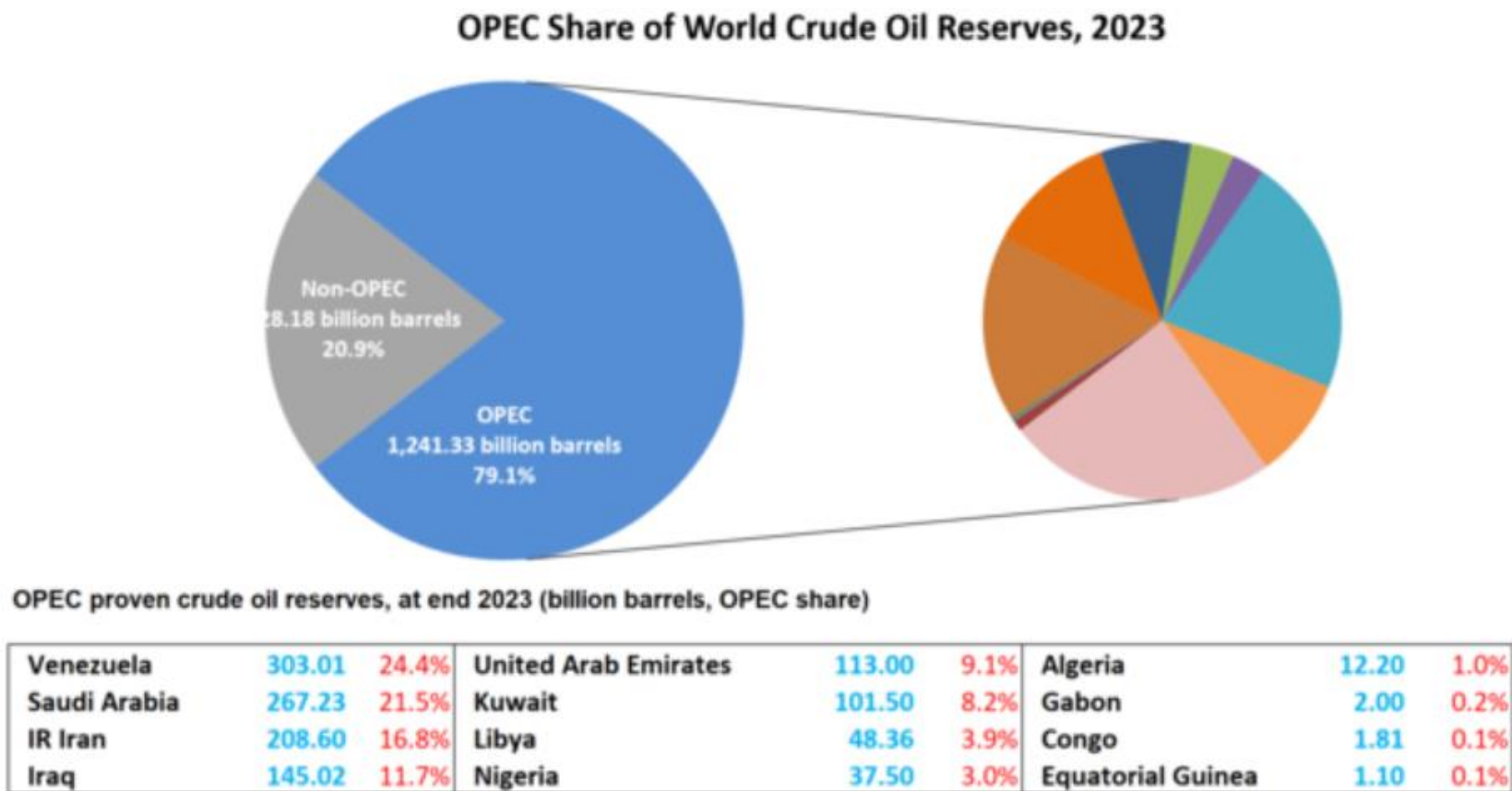

Jakie były konsekwencje
kryzysu energetycznego dla
gospodarek USA i państw
Europy Zachodniej?

Powstanie OPEC+

- OPEC+ zostało formalnie utworzone w 2016 roku, kiedy do organizacji dołączyły **kraje spoza OPEC.**
- Uczestnicy uzgadniają dobrowolne ograniczenia w dostawach ropy naftowej
- **Członkowie:**
 - 12 Państw OPEC
 - Rosja – kluczowy gracz OPEC+
 - Kazachstan, Azenbejdżan, Malezja, Oman, Meksyk, Sudan, Bahrain, Południowy Sudan, Brunei, Brazylia

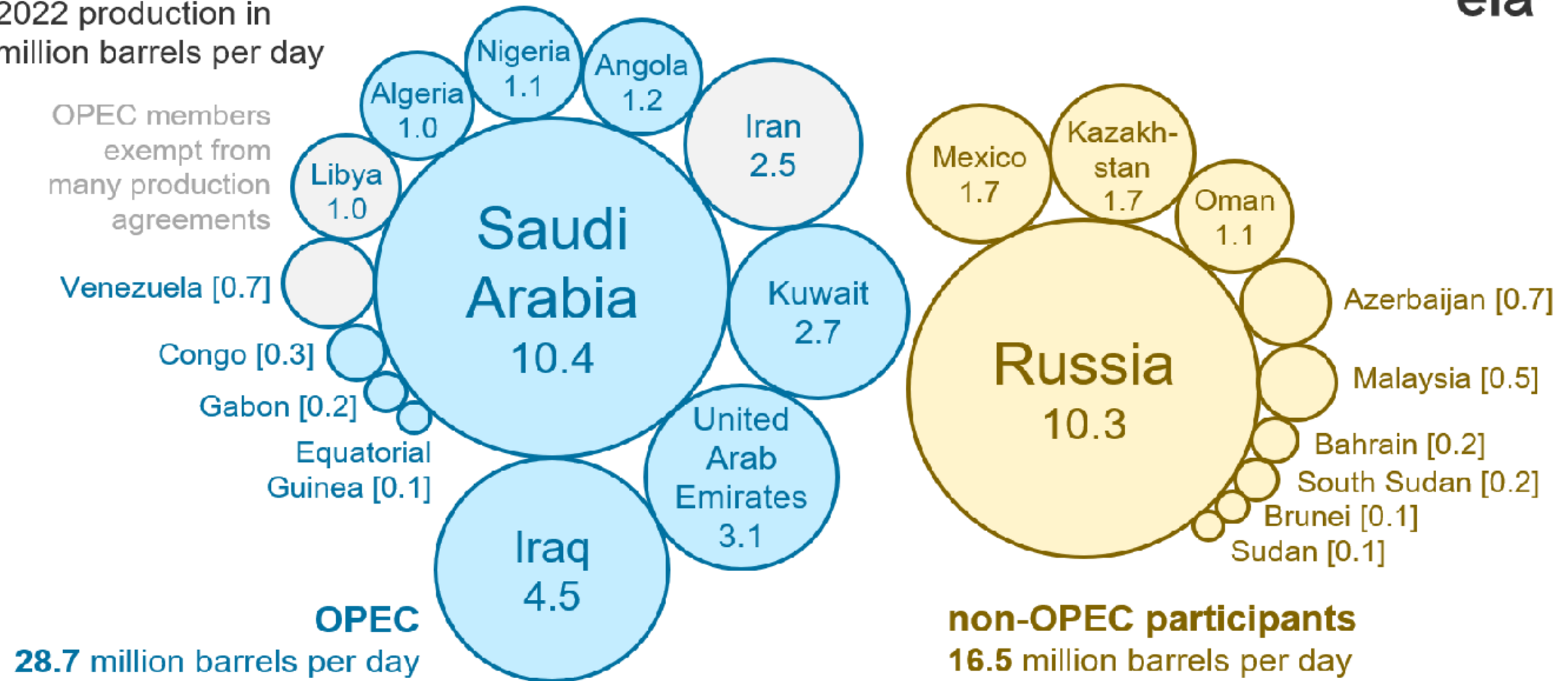
Według szacunków OPEC 79,1% (1241,33 mld baryłek) potwierdzonych światowych rezerw ropy naftowej znajduje się w krajach członkowskich OPEC

https://www.opec.org/opec_web/en/data_graphs/330.htm

Total oil production from OPEC+ (OPEC and non-OPEC participants)

2022 production in
million barrels per day

Czy podaż ropy
naftowej jest silnie
skoncentrowana?

Najwięksi producenci ropy naftowej i udział w światowej produkcji w 2023 r. (mln baryłek dziennie)

Country	Million barrels per day	Share of world total
United States	21.91	22%
Saudi Arabia	11.13	11%
Russia	10.75	11%
Canada	5.76	6%
China	5.26	5%
Iraq	4.42	4%
Brazil	4.28	4%
United Arab Emirates	4.16	4%
Iran	3.99	4%
Kuwait	2.91	3%
Total top 10	74.59	73%
World total	101.81	

Źródło: <https://www.eia.gov/tools/faqs/faq.php?id=709&t=6>

Transport ropy naftowej:

- Transport morski
- Transport rurociągami
- Transport kolejowy

Czy popyt na ropę jest
silnie skoncentrowany?

Najwięksi konsumenci ropy naftowej i udział w światowej konsumpcji w 2022 r. (mln baryłek dziennie)

Country	Million barrels per day	Share of world total
United States	19.89	20%
China	15.27	16%
India	4.68	5%
Russia	3.67	4%
Japan	3.41	4%
Saudi Arabia	3.35	3%
Brazil	2.89	3%
South Korea	2.56	3%
Canada	2.26	2%
Germany	2.23	2%
Total top 10	60.20	62%
World total	97.26	

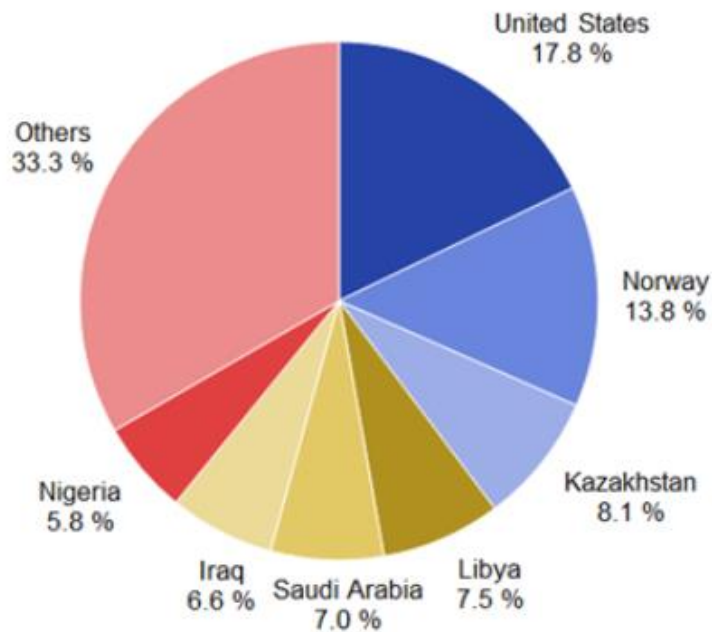
Źródło: <https://www.eia.gov/tools/faqs/faq.php?id=709&t=6>

Skąd obecnie UE
importuje ropę
naftową?

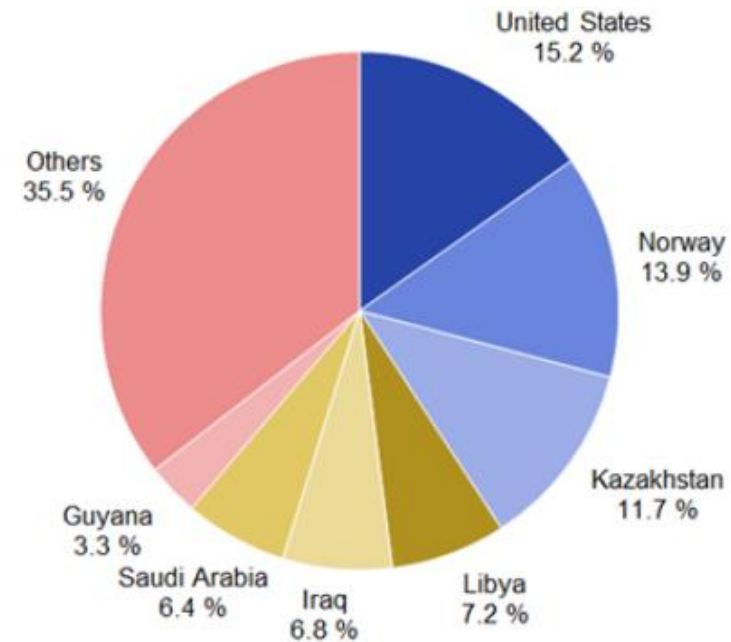
EU imports of petroleum oils by partner (share (%) of trade in value)

Third quarter of 2023

Source: Eurostat database (Comext) and Eurostat estimates

Third quarter of 2024

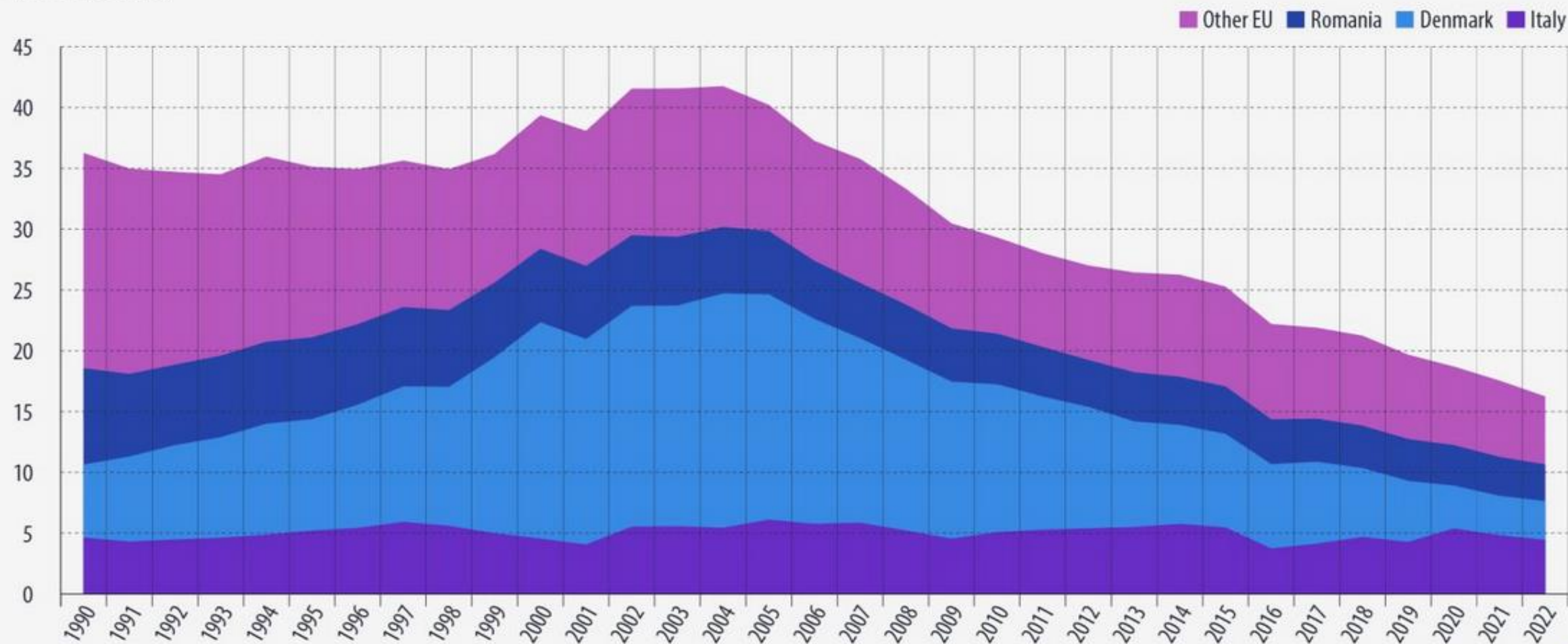

Source: Eurostat database (Comext) and Eurostat estimates

eurostat

Indigenous production of crude oil, EU, 1990-2022

(million tonnes)

Dziękuję za uwagę!